

Lausunto Turun Korjaustelakka Oy:n aluskierrätysuunnitelmista

289/11.02.00/2018

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 30.01.2019 § 7

Vs. ympäristöpäällikkö Marjut Taipaleenmäki 24.1.2019

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, asian dnro ESAVI/2166/2019

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää kirjeellään 23.1.2019 Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Turun Korjaustelakka Oy:n aluskierrätysuunnitelmista. Aluskierrätysuunnitelma on esitetty seuraavista aluksista: troolari Midsjö, ravintolalaiva Floating Molly, työvene Pinko ja proomu Riimu.

Lausuntoa pyydetään 1.2.2019 mennessä. Asia voidaan ratkaista, vaikka lausuntoa ei anneta.

Ympäristölupamääräys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut Turun Korjaustelakka Oy:n toiminnan olennaista muuttamista koskevan ympäristöluvan 30.8.2018. Lupa on myönnetty telakkatoiminnan harjoittamiseen ja alusten purkutoimintaan.

Alusten purkutoimintaa koskevassa lupamääräyksessä (määräys 2) edellytetään mm. seuraavaa: ”Jokaisesta laitoksella purettavasta aluksesta on esitettävä aluskohtainen aluskierrätysuunnitelma, joka sisältää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1013/2013 7 artiklan mukaiset tiedot, asetuksen 5 artiklan mukaisen aluksen vaarallisten materiaalien luettelon sekä esityksen projektikohtaiseksi hulevesien tarkkailusuunnitelmaksi. Suunnitelma on esitettävä ympäristönsuojelun ja työsuojelun valvontaviranomaisille vähintään neljä viikkoa ennen kierrätyksen aloittamista. Aluksen purkamisen aloittamisesta on ilmoitettava ympäristönsuojelun ja työsuojelun valvontaviranomaisille etukäteen.”

Aluskierrätysasetus 1257/2013 7 artikla, jätelaki 646/2011 108 a §

Aluskierrätysasetuksen 7 artikla käsittelee aluskierrätysuunnitelmaa. Artiklan mukaan kullekin alukselle on laadittava kierrätysuunnitelma, jossa on käsiteltävä kaikkia aluskohtaisia näkökohtia, jotka eivät sisälly aluskierrätyslaitoksen suunnitelmaan tai jotka edellyttävät erityisiä menettelyjä.

Artiklassa edellytetään mm., että suunnitelmassa selvennetään tehdäänkö

ja missä määrin valmistelevaa työtä jossain muussa paikassa kuin aluskierrätyslaitoksessa. Lisäksi suunnitelman on sisällettävä tiedot aluksen kierrätyksestä aiheutuvien vaarallisten materiaalien ja jätteiden tyypistä ja määrästä sekä tiedot siitä miten ne käsitellään ja varastoidaan aluskierrätyslaitoksessa sekä myöhemmissä laitoksissa.

Toimivaltaisen viranomaisen on annettava nimenomainen tai hiljainen hyväksyntä aluskierrätys suunnitelmalle. Nimenomaisessa hyväksynnässä toimivaltainen viranomainen lähettää kirjallisen ilmoituksen päätöksestään aluskierrätyslaitoksen toiminnanharjoittajalle ja hiljainen hyväksyntä katsotaan annetuksi, jollei viranomainen ilmoita kirjallisesti vastustavansa aluskierrätys suunnitelmaa.

Lisäksi artiklaan sisältyy vaatimuksia työturvallisuutta ja tietojen toimittamista koskevista näkökohdista.

Jätelain 108a §:n mukaan aluehallintovirasto tekee aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa tarkoitetussa aluskierrätys suunnitelmalla koskevassa asiassa kirjallisen päätöksen.

Projektikohtainen hulevesien tarkkailusuunnitelma

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy on laatinut ympäristölupamääräyksen edellyttämän projektikohtaisen hulevesien tarkkailusuunnitelman. Projektina suunnitelmassa tarkoitetaan tilannetta, joka alkaa, kun kierrätykseen tuleva alus (alukset) on siirretty telakka-altaaseen purettavaksi ja alus on tyhjennetty. Projekti päättyy, kun altaaseen siirretyt alukset on purettu, purkujätteet toimitettu altaasta pois ja alus puhdistettu purkutoiminnasta syntyneistä jätteistä.

Turun Korjaustelakka Oy:n mukaan tammi-helmikuun vaihteessa toteutettavassa projektissa puretaan neljä laivaa: troolari Midsjö, ravintolalaiva Floating Molly, työvene Pinko ja proomu Riimu.

Projektikohtainen hulevesinäyte otetaan projektin päättyttyä telakka-altaassa olevasta havaintopaikasta. Näytteistä analysoidaan samat muuttujat kuin vuosittaisessa hulevesien velvoitetarkkailussa: öljyhiilivedyt, (C10-C40), haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC), raskasmetallit (As, Ba, Cd, Co, Cr, Cu, Pb, V, Zn), PAH-yhdisteet sekä orgaaniset tinayhdisteet. Tulokset toimitetaan kertaraporttina mahdollisimman pian niiden valmistuttua. Tuloksia verrataan telakan velvoitetarkkailun tuloksiin, muihin saatavilla oleviin hulevesien vertailuarvoihin ja ympäristölaatu normeihin. Raportit toimitetaan tarkkailuvelvollisen ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lisäksi Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Aluskierrätys suunnitelmat

Alusten purkutyöt suoritetaan kokonaisuudessaan korjaustelakan alueella. Kukin alus (troolari Midsjö, ravintolalaiva Floating Molly, työvene Pinko ja proomu Riimu) on tarkastettu ennen Korjaustelakalle saapumista ja valvottu aluksen odottaessa sisäänpääsyä telakkaan. Tarkastukseen ovat

kuuluneet asbestikartoitus, alusten kuntotarkkailu sekä suunnittelutarkastus koskien purkusuunnitelmaa. Alus hinataan porttien avauduttua telakalle ja telakka-alan ammattilaiset ottavat aluksen turvallisesti vastaan ja ohjaavat aluksen sille varattuun paikkaan.

Jokaisessa aluskierrätysuunnitelmassa on esitetty vaarallisten jätteiden luettelo. Materiaalit, joiden käsittelyyn vaaditaan erikoisammattilainen, suoritetaan aiheeseen erikoistuneen ja pätevöityneen ammattilaisfirman toimesta, jolla on työhön lupa. Muutoin jätteet lajitellaan omille lavoilleen jätteen tyypin mukaisesti. Vaaralliset jätteet hävitetään niiden ominaistarpeiden mukaisesti. Asbesti kuljetetaan omalla alustallaan asbestinvastaanotto paikalle. Meriaura Oy vastaa alihankkijan kanssa jätteiden käsittelystä, kun ne lähtevät aluskierrätyslaitokselta.

Troolari Midsjö

Troolari Midsjö on 28,33 x 6,20 metrin kokoinen, LTD 150 t. Metalliosat leikataan polttoleikkaamalla terästedaskokoisiin paloihin. Polttoleikkauksen apuna voi olla saksileikkuri. Polttoleikkaus aloitetaan aluksen yläkannelta edeten alaspäin. Lopuksi alue siivotaan harjaamalla huolellisesti.

Ruostumaton teräs (ml. sinkki) ja romurauta kerätään ja lajitellaan omille lavoilleen ja kuljetetaan kierrätettäväksi määräysten mukaisesti koko purkutoiminnan ajan. Sähköjäte lajitellaan erikseen. Alukselle on tehty asbestikartoitus ja kartoituksessa havaittu asbesti poistetaan purun yhteydessä laillistetun asbestipurkufirman toimesta. Asbesti kuljetetaan omalla alustallaan asbestin vastaanotto paikkaan. Esitettyyn suunnitelmaan sisältyy lupamääräyksessä edellytetty vaarallisten aineiden luettelo.

Ravintolalaiva Floating Molly

Ravintolalaiva Floating Molly on 53,40 m x 6,04 m, LDT 250. Aluksen yläosan puurakenteet irrotetaan aluksesta ja nostetaan elementteinä ylös. Alukselle suoritetaan sisäpurku puurakenteisiin. Aluksen purkutyö tehdään, kuten aluskierrätysuunnitelmien yleistekstissä on kuvattu. Ravintolalaiva Floating Molly on osittain sisäpurettu. Aluksesta poistetaan potkuri, potkuriakseli sekä ankkuri telakan puolesta. Aluksen metalliosat leikataan polttoleikkaamalla terästedaskokoisiin paloihin. Polttoleikkaus aloitetaan aluksen yläkannelta edeten alaspäin. Polttoleikkauksen apuna on myös saksileikkuri vaikeammissa kohdissa. Lopuksi alue siivotaan harjaamalla huolellisesti.

Ravintolalaivasta arvioidaan poistettavan 10 kg asbestinauhaa seinäeristeistä, 70 kg ruostumattomassa teräksessä olevaa kuusiarmoista kromia, 30 kg lyijypohjaisella pohjamaalilla käsiteltyä romurautaa, 150 kg bromattuja palonestoaineita aluksen sähköputkistoista sekä 3 kg sinkkilevyjä aluksen pohjasta. Vaarallisten aineiden luettelon yhteydessä on esitetty myös, kuinka kyseiset jätejakeet käsitellään tai varastoidaan aluskierrätyslaitoksella sekä kuka vastaa jätteiden käsittelystä, kun ne lähtevät aluskierrätyslaitokselta.

Työvene Pinko

Työvene Pinko on 11,94 m x 3,59 m, LDT 15. Pinko puretaan samanaikaisesti Riimu-proomun kanssa johtuen Pinkon sijainnista Riimun lastitilassa. Purkutyö aloitetaan Pinkosta. Aluksen metalliosat leikataan polttoleikkaamalla terästedaskokoisiin paloihin. Polttoleikkaus aloitetaan aluksen yläkannelta edeten alaspäin. Polttoleikkauksen apuna on myös saksileikkuri vaikeammissa kohdissa. Lopuksi alue siivotaan harjaamalla huolellisesti.

Työveneestä arvioidaan poistettavan 150 kg ruostumattomassa teräksessä olevaa kuusi-arvoista kromia. Vaarallisten aineiden luettelon yhteydessä on esitetty myös, kuinka kyseiset jätejakeet käsitellään tai varastoidaan aluskierrätyslaitoksella sekä kuka vastaa jätteiden käsittelystä, kun ne lähtevät aluskierrätyslaitokselta.

Proomu Riimu

Proomu Riimu on 24,21 m x 6,08 m, LDT 70. Aluksen metalliosat leikataan polttoleikkaamalla terästedaskokoisiin paloihin. Polttoleikkaus aloitetaan aluksen yläkannelta edeten alaspäin. Polttoleikkauksen apuna on myös saksileikkuri vaikeammissa kohdissa. Lopuksi alue siivotaan harjaamalla huolellisesti.

Proomusta arvioidaan poistettavan 14 kg lyijypohjaisella pohjamaalilla käsiteltyä romurautaa sekä 1 kg sinkkianodeja aluksen pohjasta. Vaarallisten aineiden luettelon yhteydessä on esitetty myös, kuinka kyseiset jätejakeet käsitellään tai varastoidaan aluskierrätyslaitoksella sekä kuka vastaa jätteiden käsittelystä, kun ne lähtevät aluskierrätyslaitokselta.

OHEISMATERIAALI: projektikohtaiset aluskierrätys suunnitelmat ja projektikohtainen hulevesien tarkkailusuunnitelma

VS. YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Turun Korjaustelakka Oy:n aluekierrätys suunnitelmista seuraavan lausunnon:

Aluskierrätyksen ympäristöriskit ovat hallittavissa oikeanlaisten purku-, ympäristönsuojelu- ja työsuojelumenetelmien kautta sekä hoitamalla materiaalivirrat vastuullisesti. Tässä mielessä hyvin täytetty aluskierrätys suunnitelma ja sen mukaiset toimenpiteet ovat oleellinen osa aluskierrätystä. Esitetyt suunnitelmat ovat puutteellisia ja niitä tulee tarkentaa ja täydentää.

Aluksen kierrätykseen liittyy useita toimijoita, joiden velvollisuudet ja vastuut tulisi olla selvästi esitetty aluskierrätys suunnitelmassa.

Aluskierrätys suunnitelmaan tulee sisältyä mm. valmistelevat työt muussa paikassa kuin aluskierrätyslaitoksessa.

Esitetyissä suunnitelmissa todetaan, että aluksen tarkastaminen on suoritettu ennen korjaustelakalle saapumista ja että alusta on tarkastettu ja valvottu Luonnonmaalla sen odottaessa sisäänpääsyä telakkaa. Suunnitelmissa tulee tarkentaa mitä valmistelevia töitä kussakin aluksessa on tehty (esim. öljyjen, pilssi- ja painolastivesien poistaminen), miten ja kenen toimesta työt on suoritettu ja mihin mahdolliset jätteet on toimitettu. Valmisteleviin töihin kuuluu myös asbesti- ja haitta-ainekartoitus. Vain alusten Floating Molly ja Midsjö osalta asbesti- ja haitta-ainekartoitus on tehty, mutta muiden purettavien alusten osalta kartoituksesta ei ole mainintaa.

Vaarallisten aineiden luettelosta tulisi olla selkeästi yksilöitävissä 1. aluksen rakenteiden ja laitteistojen vaaralliset materiaalit, 2. aluksella syntyvät jätteet (kuten jäteöljyt sekä pilssi- ja painolastivedet) ja 3. aluksella sijaitsevien vaarallisten aineiden varastot (kuten maalit, akut sekä voitelu- ja hydraulioöljyt). Lisäksi purkujätteiden lajittelu, varastointi ja poiskuljettaminen tulisi olla tarkemmin esitetty.

Aluksen purkutyön kuvausta tulee tarkentaa riippuen valmistelevien töiden laadusta. Mahdollinen öljyjäämien peseminen, vaarallisten materiaalien purkaminen, varastointi sekä toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn, samoin uudelleen käyttöön toimitettavien osien irrottaminen, tarkastus ja huolto tulee kuvata tarkemmin aluskohtaisesti.

Ympäristöluvassa ei ole erikseen käsitelty aluskierrätystoiminnan riskejä, joten aluskierrätykseen liittyvät riskit on tarpeen sisällyttää aluskierrätysuunnitelmiin.

Hulevesien tarkkailusta on maininta vain alusten Midsjö- ja Floating Molly osalta. Hulevesien tarkkailu tulee tehdä jokaisen aluksen purkamisen yhteydessä sekä projektin päätyttyä. Alukset ovat erilaisia, joten on perusteltua seurata vesistö päästöjä aluskohtaisesti, ellei aluksia pureta yhtäaikaan.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA:

Vs. ympäristöpäällikön ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi Kristiina Sunellin ehdottamana ja Ann-Mari Kymäläisen kannattamana lautakunta yksimielisesti päätti, että pyydetään selvitys ympäristöluvan valvonnasta ja aluskierrätysuunnitelmien käsittelystä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Etelä-Suomen Aluehallintovirastolta.